

Stopim bližje k hiši in kakor bi me zadel strela, obstojim! — Sakra! Čujte in strmite!

Nad vrati visi tabla z napisom »J. Alt, Gasthaus und Fleischhauerei«. Sapperlot! Jej ki ne! Jej ki ne!... Tukaj se je že tudi vkrcala blaga nemščina! Le naprej, mislim si in hajd bil sem v hiši. Kar opazim, da je uprla gruča ljudij, sedeča pri polni mizi jedij in pijače, v mene svoje poglede, kakor bi me hoteli predreti. Zdel sem se jim sumljiv, kajti nakrat so postali bolj tihi in se razgovarjali med seboj, kaj, pa ne vem. Vsedem se torej k postranski mizi in naročim nekaj težila za želodček, kateri se je jel zopet oglašati, kajti tudi ta je utihnil, ko je videl tako »komedijo«. Med tem časom, ko sem izvrševal svoje dolžnosti želodca, pa začujem besede, ki so se nanašale na volitev. Kmalu nato priskaklja in meni se prav »sladko poklonivši« v izbo majhen človek, če se ne motim, so ga zvali tudi »Lojzek«. Kar prime kupico in napije novoizvoljenemu »rihtarju«. Oho! volitev je bila, tako je, zdaj že vem. Pa tudi gospej se je napivalo.

Nekaj mi ne gre iz glave. Slišal sem že, da sta g. in ga. Alt privrženca našega nasprotnega tabora. Sv. Anton je še vedno na Slovenskem, ali ne? Dragi kmet, kaj si torej mislil, ko si volil posilinemca? Oh, ubogo ljudstvo, odpri že vendar oči, vzdrami se, vstani, razločuj prijatelje in neprijatelje. — Plačam torej svojo ceho ter se poslovim pri novem gospodu »rihtarju« in pri novi gospej »rihtarci«. Srečno! — Gospod urednik, mislim, da bo dovolj za zdaj in prihodnjič Vam hočem še kaj zanimivega pisati.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Prijateljem našega lista. Leto se bliža h koncu. Mi smo si v svesti, da smo skozi celo leto verno in zvesto izpolnjevali nalogo kot glasilo kmetijskega stanu. Branili smo na vse strani pravice krščanskih slovenskih kmetov ter poučevali in navduševali mladi kmetijski zarod, naše vrle mladeniče. Kar smo delali letos, nadaljevali bomo drugo leto z novo silo. Za-to se nadejamo, da nam ostanejo vsi dosedanji prijatelji še v bodoče zvesti. In do teh se danes obračamo. Ako hočete, da se misli, katere mi oznanjamo, udomačijo pri vsem spodnještajerskem kmetiskem ljudstvu, ako želite, da se vzori, za katere se mi borimo, enkrat istinito uresničijo, seznanite z našim listom vsakega kmetijskega človeka na Spodnjem Štajerju. Dovedite nam iz vseh krajev mnogo novih naročnikov! Že te dni začnite agitirati! Na Slovenskem ni cenejšega tednika nego je naš list. Za celo leto stane le 4 K, za pol leta 2, za četrt 1 K. Ponos vsakega kmeta in vsakega kmetijskega mladeniča bi moral biti, da je naročen na list, ki je posvečen njim v zagovor. Prijatelji lista, posebno vi, živahno delavni slovenski mladeniči, skrbite, da najde naš list pot v vsako kmetijsko hišo.

Kanonično vmeščena sta bila dne 10. t. m. v stolnici po mil. g. knezoškofu preč. g. prelat Karol Hribovšek kot stolni dekan, preč. g. Jernej Voh kot stolni korar.

Imenovanje. Č. g. Jakob Tajek, duhovni profesor in vojaški kapelan na kadetni šoli v Mariboru je imenovan vojaškim kapelanom I. razreda.

Osebna vest. Štajerski rojak iz Kapel pri Brežicah g. dr. Ivan Žmavc je imenovan za amanuenta na praškem vseučilišču.

Slovensko društvo v Mariboru je imelo zadnjo nedeljo dne 8. dec. občni zbor v Narodnem domu. Predsednikom je bil zopet izvoljen g. dr. Ivan Glaser. Izmed kmetov v mariborski okolici sta prišla v odbor g. L. orber iz Št. Petra pri Mariboru in g. Franc Pišek iz Slivnice. Sprejela se je resolucija za jugoslovansko vseučilišče v Ljubljani in proti Stallnerjevemu predlogu o okrajnih

zastopih. Naročilo se je odboru, naj se ustanovijo nekaki vodilni odbori za gospodarske in šolske zahteve na Spodnjem Štajerskem in za nadzorovanje, kake osebe se nastavlajo po naših uradih. Razgovor pri tem občnem zboru je bil zelo živ. Ob sklepu je obljubil g. predsednik, da bo tako živo odslej tudi delovanje odborovo.

Miklavžev večer, katerega je priredilo »Bralno in pevsko društvo Maribor« dne 8. decem. v Mariboru, je bil zelo vesel večer. In veselje tega večera je uživala neprešteta množica ljudij, ki je prihitela od vseh strani v lepe prostore našega Narodnega doma. Okrajno glavarstvo je zahtevalo, da moramo biti vsi povabljeni. In res, vsi smo držali ta večer krčevito trdno vabila v rokah. Da bi hotelo okrajno glavarstvo pogledati v Narodni dom, veselilo bi se nad Slovenci, kako poslušni znamo biti. Toda uradniki okraj. glavarstva ne zahajajo v slovenske družbe. Gledališčna predstava se je izvedla točno, spretno in izborno. Žabja kantata je vzbudila neizmerno veliko smeha. Ko je nastopil Miklavž z angelji in ko so se iz peklenkega žrela vsuli goreči skrateljni, nastalo je pri malih otrocih veliko strahu, pri starih otrocih pa smeha. Predno je razdelil Miklavž darila, imel je primeren nagovor. Ko je pravil, da je prinesel sibo tudi za one velike otroke, ki govorijo vedno nemški, zahajajo v nemške gostilne in društva, vzgajajo svoje otroke nemški, takrat se je naše oko radovedno ozrlo po razumnstvu. A bilo jih je le malo navzočih, in še ti niso bili potrebni resnih naukov. Po dovršenem programu začela se je v gostilniških prostorih prava ljudska veselica. Razlegalo se je narodno petje, ognjeviti govorniki so vneli ljudstvo, narodno navdušenje je napolnjevalo prostore. Miklavžev večer je bil zelo vesel večer.

Umrla je dne 9. grudna Vesna Božena Pipuš, hčerkica našega rodoljuba, gosp. odvetnika dr. R. Pipuša. Naše globoko sožalje! — Dne 5. t. m. je umrl okrajni glavar mariborski, g. Francišek Kankowsky. Njegovega pogreba dne 7. t. mes. se je udeležilo vrlo mnogo ljudi. Gosp. Kankowsky je bil rodom Poljak. Lahka mu slovenska zemlja!

V Selnici ob Dravi je dne 8. grudna zgorelo gospodarsko poslopje g. Ivana Šarmana, p. d. Zieglerja. Pri tej priliki se je pokazalo, kako potrebna bi bila požarna bramba v Selnici.

Občinske volitve na Kogu pri Ormožu. Zadnji »Rodoljub« piše v tej zadevi: »Dne 28. novembra zmagala je zopet stranka g. nadučitelja Slanca pri občinskih volitvah. Vrlemu organizatorju, kateri nas rešuje iz klerikalnih krempljev, kličemo: Slava!« — To je torej najnovejša organizacijska struja na Spod. Štajerskem, ki rešuje občine iz klerikalnih krempljev! Ali pa bodo občine v »krempljih« liberalnih in jungovskih učiteljev bolj srečne, še nas mora zgodovina učiti.

Št. Jurij ob Taboru. Liberalni »Rodoljub« se v zadnji številki tudi silno jezi nad šentjurskim župnikom, ker se je udeležil zadnjih občinskih volitev, katere pa se bodo morale še enkrat vršiti, ker niso bile potrjene. Svetuje župniku, naj ostane doma pri prihodnjih volitvah. Mi se bojimo, da gosp. župnik ne bode ubogal »Rodoljubovega« dopisnika, ki sam pravi o župniku: »Ta župnik bi bil bolj sposoben za odvetnika, kakor za duhovnika, ker je tako izvrsten politik.« G. dopisnik, izvrstni politik pri volitvah pač ne ostanejo doma! Ali mislite vi drugače? Poročajte nam prihodnjič tudi o tem!

Na Teharjih se je šola zaprla, ker behajo mali otroci za davico.

Hitra smrt. Dne 6. dec. t. l. okoli 8. ure zjutraj zapustil je 76letni prevžitkar Anton Kristl, bivši posestnik v Močni, pri Sv. Marjeti n. P. zdrav svojo hišo, zadel žago na ramo, ter se podal z njo h kaci 20 minut oddaljenemu sosedu, da mu jo poostri. Tje prišedši, nenadoma omahne, pade,

in — njega duša bila je v večnosti. Zdrav zapustil je svoj dom, nazaj ga prepeljejo čez nekaj minut — mrtvega. Rajni bil je dvakrat oženjen, a obe ženi ste pred njim umrli enake smrti, kakor on. Prva podala se je zvečer zdrava k počitku, a se prebudila v večnosti; druga umrla mu je kar na potu. — Pred 11 leti utonil je ravno tudi v tem času njegov starejši sin, ki mu je bil naslednik na posestvu, v Pesnici, kjer so ga našli še le čez tri mesece; malo časa potem je umrla njegova (sinova) žena v Gradcu. — Daj jim Bog vsem večni mir, nas pa reši in varuj nagle in neprevidne smrti!

V Gradcu je umrl po dolgotrajni in mučni boleznii previden s sv. zakramenti v 40. letu svoje dobe gosp. Alojzij Erbežnik, sotrudnik in prvi predsednik slovenskega izobraževalnega društva »Naprej«. Bil je vzoren katoličan in vedno zvest sin svojemu narodu. Svetila mu večna luč!

Iz Cirknice nad Mariborom. Županom te občine je zopet izvoljen razširjalec »Štajerca« znani Repnik, tajnikom pa učitelj nemške šole Helcl. Slovenci se pritožujejo glede občinskih volitev, da niso izvedli za njih razpis. Mislimo, da taka pritožba nič ne pomaga, ker na občinski deski je bil razpis pravilno objavljen. Ampak sedaj je treba naprej agitirati ter na vsake volitve skrbno paziti. Vkljub posilinemškemu županu je Cirknica slovenska in mora ostati slovenska.

Nemška omika. Tudi štajerski Nemci se radi hvalijo nasproti Slovencem s svojo veliko omiko. Dokaz za to »veliko« omiko prinašamo v naslednjem pismo, ki je v našem uredništvu Slovincem na vpogled. Nemščina je tako slaba, da človeku postaja kar hudo. Pismo se glasi: »24. November Maria Z. . . . Schtraucher Strasse pader Reichtz ih mus vüder mit par Zeilen zubeleistigen mit menen schleichten schreiben Mür geht Sonst Sehr gut aber mein Reicht e fuss habe gücht bekomen ih klaube in Var-astim depliz habe mir als fergnigen paden Jetz habe auh fergingen ih bitte schreiben mir vie es ihnen Noch geht und vühnsch e ihnen ein frälehn Namestag das mächt e gott Noch füle Jahr Schenge ih bin vol im mit feineten augen fon Marburg gangen vege düse hendlen herzliche güse an peide M. . . .« — Noben Slovenec ne piše tako slabo slovensčine. Resnično, štajerski Nemci nam v omiki niso naprej!

Jarenina. Dne 17. in 24. nov. smo imeli jareninski mladeniči dobro obiskana shoda v Čitalnici. Sklenili smo tudi prirediti za pustni čas par veselih iger, o katerih naznanimo pravočasno sosednim mladeničem Slov. goric. Naprej, zavedni slovenski fantje!

Iz Laporja nam piše več volilcev: Pri nas so volile sedaj vse občine. Najzadnja je volila občina Hošnica. V prvih treh občinah Žabljek, Verhole in Laporje so bile volitve mirne kakor navadno. Ali v zadnji je prišel nekdo ter zasejal ljuliko med pšenico in hotel kar namah vse pošteno in narodno delo vničiti. Pa dan volitve, dne 23. listopada 1901 je temu sejalcu ljulike in njegovim pomagačem pokazal, da pri nas ni tal za takove poskuse. Čudimo se pa, da se dajo nekateri ljudje, ki bi lahko vse spoštovanje v občini vživali, slepiti in verujejo človeku, kateri ni nič, ker niti vinarja davka ne plača. Mislimo in upamo, da boste sedaj vendar nekateri spoznali, da ste krivo ravnali in, ako kdaj zopet do volitev pridemo, gotovo tudi z nami glasovali. Tistim pa, katerim je ta najnovejši voditelj tako na srce prirastel, da se ne morejo od njega ločiti, zakličemo: Güha vkup striha. — Izvoljeni so v imenovanih občinah samo pošteno-narodni možje kot župani in sicer: V Laporju Simon Jug, v Verholah Martin Perko, v Žabljeku Anton Robar in v Hošnici zopet Jože Onič. To so pravi možje, zato pa tudi nekaterim trn v peti.

Podčetrtek. Zopet je nemila smrt pobrala iz naše sredine nepozabljivo nam do-

brotnico soprogo obče spoštovanega načelnika kr. šols. sveta, občinskega svetovalca, predsednika požarne brambe gospoda Staroveški-ja. — Blaga rajnika preminula je dne 7. t. m. po dolgi, mučni bolezni. Da je bila obče priljubljena in od vsakega spoštovana, kazal nam je sijajen pogreb, kakoršnega tukaj že dolgo nismo videli. Nebrojno ljudstva, med temi tudi šolska mladina pod vodstvom učiteljstva, požarna bramba in c. kr. žandarmerija se je zbralo 9. t. m. ob 1/9. uri zjutraj pred hišo rajnike. Celo iz daljnega Zagreba so prihitali, da v Gospodu zaspali izkažejo zadnjo čast. Vodili so pogreb prečastiti gospod župnik Kragl iz Polja ob asistenci štirih gospodov duhovnikov. — Pač v vsakem očesu so se lesketale nebrojne solze, kajti blaga rajna ni bila znana samo kot dobra in uzorna mati in soproga, ampak tudi kot blaga, radodarna dobrotnica in pobožna žena. — Čast njenemu spominu!

Nesreča na železnici. Železniški stroj je zgrabil na mariborski železniški postaji železniškega paznika Simona Vrabla ter mu zmečkal obe nogi Ponesrečenega paznika so prepeljali v bolnico.

Vlak povozil je na Pragarskem železniškega delavca Jakoba Radoliča.

Ropar v mariborski okolici. Po mariborski okolici krade in ropa neki Leopold Keršič, ki je pobegnil iz odgonskega zapora v Slovenski Bistrici. Keršič je srednje rasti in suh. Orožništvo in policija imata mnogo dela, da bi ga dobila.

Kot superior jezuitov v Ljubljani pride štajerski Slovenec č. p. Tomo Lempl iz Travnika, na njegovo mesto pa gre čast. p. Fr. Sajovic.

Za vseučilišče. Društvo slov. odvetn. in not. uradnikov vložilo je peticijo na ministerstvo in vlado za slovensko vseučilišče in isto utemeljilo s tem, da šteje mnogo udov pravnikov, kateri radi neugodnosti na tujih vseučiliščih ne morejo svojih študij nadaljevati.

„Obrednik za organiste“. Pod tem naslovom je izšla v tiskarni sv. Cirila ravnokar knjižica, ki obsega navadne cerkvene obrede in blagoslavljanja, pri katerih sodeluje organist. Koralni napevi so v modernih notah v vijolinskem ključu postavljeni. Cena lepo vezane knjige 1 K 50 v., po pošti 10 v. več. Dobiva se pri č. g. M. Štrakl, rač. revidentu v Mariboru.

Iz Celja. Umrla je tukaj hišna posestnica J. Jaglec. Bila je velika dobrotnica ubogim. Svoje znatno premoženje sporočila je večinoma v dobrodelne namene. N. v. m. p.

Umrl je v Grižah pri Žalcu g. Ernest Širca, sin narodne veleposestnice gospe Terezine Širca v 24. letu. Služil je pri vojaki.

Slika nemške omike. V Donawitzu pri Ljubnem na Gor. Štajerskem, kjer dela v rudnikih mnogo Slovencev, delajo med Nemci in Slovenci prav neljubo razliko. Trije ondotni policaji so nedavno aretirali Slovenca Ivana Tratnika in Antona Bohinca ter ju v ječi pretepali z bikovko, jim mašili usta ter ju suvali ter vlačili za lase, končno pa ju še spravili pred sodišče, češ, da sta se uprla «varuhom» javnega reda. — Sodniki pa so vendar spoznali prave krivce, rešili obtožena ter obsodili vse tri policaje v zapor od 5—10 dni. Sedaj vidimo, da ne cvete surovo trpinčenje samo v ogrskih zaporih, temuč tudi v avstrijskih policijskih luknjah.

Duhovniške vesti. Č. g. Kumer Karol, vikarij v Konjicah, je imenovan upraviteljem konjiške nadžupnije, preč. g. Jurij Bezenšek, konzistorijalni svetovalec in župnik v Čadrama, upraviteljem konjiške dekanije.

Iz ptujske okolice. V najlepšem cvetu mladosti se je preselil iz te solzne doline v božjo domovino gospod Franz Plohl, iz Vičave h. št. 9 občina Krčevina, župnije sv. Petra in Pavla v Ptuj. Bil je osmošolec cesar Franc Jožefove gimnazije v Ptuj, rojen 11. decembra 1881. Bolehal je dolgo časa vsled prehlajenja na pljučih, zadnje štiri tedne

ni mogel nikamor iz postelje. Umrl je previden s sv. zakramenti za umirajoče v soboto dne 23. novembra t. l., popoldne ob 4. uri. Pogreb je bil v ponedeljek 25. novembra popoldne. K zadnjemu počitku so ga spremili: oba č. g. domača kaplana, dijaki vseh osem razredov z gospodi profesorji in mnogo različne gospode iz mesta in precejšno število kmetijskega ljudstva. Pri hiši žalosti so mu zapeli sošolci v zadnji spomin pesem žalostinko. Rajni Frančišek je bil izvrsten dijak, najpridnejši in najmarljivejši v učenju, res pravo veselje gospodov profesorjev. Ga priporočamo v blag ter trajen spomin in v pobožno molitev vsem znancem in prijateljem. Naj v miru počiva!

Iz drugih krajev.

Strašno dejanje užaljenega moža. V Parizu je varala žena trgovskega pomočnika Aleksandra Thouna svojega moža. Te dni se je s svojim znancem peljala na izprehod. Razljučeni mož jima je sledil in ko je voz na opernem trgu za nekaj časa obstal, skočil je Thoun na voz, v katerem se je vozila brezvestna žena s svojim ljubimcem, ter dvakrat ustrelil. Ljubimec žene je bil takoj mrtev in se je zvalil z voza na cesto, za njim se je zvalila na cesto smrtnoranjena žena. Thoun je mirno obstal na mestu in opazoval svoji žrtvi. Ko ga je prijel stražnik, je dejal: »Prosil sem ženo, naj radi svojih treh otrok živi pošteno, a ker ni hotela, maščeval sem se.«

Papir iz bombaževine. Društvo «National Paper Makini Company» je začela izdelovati papir iz bombaževih lupin, to je iz odpadkov, ki odpadejo pri fabricaciji bombaževine. Ta papir se odlikuje s posebno čistostjo in ne postaja rumen, kakor drugi papirji. Stroški bodo pa znatno nižji, kakor pri fabricaciji drugih papirjev.

To je prepričanje! Iz Angleskega se poroča, da sta zopet dva protestantska duhovnika prestopila h katoliški veri. Jeden izmed teh spreobrnjenec, Rogds, rektorjev sin iz Mejdšdama, je bil vsled prestopa h katoliški cerkvi izključen od očetove dedščine, ki znaša blizu tri milijone Kron. A to ga ni ustrašilo. Doprinesel je veliko žrtev, da je s tem ugodil svojemu prepričanju in pomiril svojo vest. Občudovati moramo na možu velik in blag pogum!

Grozen nasledek šale. Iz Arad na Ogrskem se poroča: Tukajšnja trgovska pomočnika Ludovik Baun in Peter Panadon sta stanovala skupaj v eni sobi. Baunu je zmanjkalo te dni nekaj zaponk pri manšetah lskal jih je tudi v tovariševem kovčku, v katerem je našel revolver. Misleč, da revolver ni nabasan, zagrabil je orožje, zaupil prijatelju: «Ako ne daš nazaj zaponk, te ustrelim». V istem trenutku je pritisnil na petelina, strel iz ostro nabasane revolverja je zadonel in krogla je prifrčala mimo glave Panadonove ter se zadela v steno. Panadon je hotel neprevidnega prijatelja ustrašiti, zgrabil se je za glavo in s klicem «Gorje mi, zadet sem!» se je zgrudil. Baun je prestrašen, prevzet groze, obstal trenotek, kajti ni vedel, da se prijatelj šali. Meneč, da je prijatelja ustrelil, pomeril je Baun hitro v obupu nase — in ustrelil se je v srce. To pot je dobro zadel. Bil je takoj mrtev.

Iz Evrope v Ameriko v zaboju. V Novem Jorku so izkrcavali nedavno zaboje, ki so prispeli po parobrodu »Palatia«. Uslužbenci, ki so izkrcavali zaboje, so opazili, da se v nekem zaboju nekaj premika. Otvorili so zabojo in v njem so našli človeka, onesvečenega od gladi in žeje. Mož se je dal zabiti v zabojo, da tako napravi potovanje iz Evrope v Ameriko. V zaboju je ležal 15 dni in nočij. Ime mu je Bok Ivan iz Pešte.

Žabe. Po najnovejših podatkih potrebujejo v Združenih državah severne Amerike dva milijona žab. To število se ceni na 150.000 dolarjev ali 352.000 gl. V teh de-

želah se potrebuje petkrat toliko žab, kakor v Franciji, kjer jih največ pojedjo izmed vseh evropskih držav. Ker v Ameriki ne zadostujejo žabe, ki so v jezerih in drugih vodah, jih na umeten način izrežajo. Največja taka žaboreja je v Trent flapu.

V Ameriki straši. Majhno mestece Harrisenville je v velikem strahu. Kamenje in veliki leseni komadi padajo iz visočine na hiše, ne da bi kakega človeka opazili, ki bi to storil. Zach Dve, živeč eno miljo od mesta, je bil nedavno v velikem strahu. Cela družina je bila v hiši zbrana, ko je začelo kamenje nad njo grometi. Hitro stečejo iz hiše, da bi videli, kdo da vse to dela, pa ni bilo ne duha ne sluha. Ko so se pomirili, jelo je zopet padati debelo kamenje, a tudi ta čas niso nikogar opazili. Drugi dan, ravno ob isti uri, je pa kamenje začelo tako gosto padati nad mestom kakor toča. Nato so se meščani hitro oborožili s puškami in noži, pa sovražnika le niso zadeli. Vse to se že ponavlja nekaj dni zaporedoma, in nihče ne ve odkod to pride.

Društvene zadeve.

Slovenska čitalnica v Mariboru priredi gledališko predstavo v nedeljo, dne 15. decembra 1901, v veliki dvorani »Narod. doma« v Mariboru. Igralo se bo: »Zmešnjava nad zmešnjavo«. — Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Slovenska šolska Matica. Knjige »Slovenske šolske Matic« za l. 1901 se že tiskajo. Društveniki dobe za to leto troje knjig in sicer: 1. Letopis, 2. Slovenski pouk, 3. Realna knjiga (Zgodovina I. snopič). Zaradi različnih težav, ki so v začetku s takim podjetjem združene, menda ne bo mogoče, kakor je bilo naznanjeno, razposiljati knjig pred Božičem. Častiti društveniki se prosijo malo potrpljenja.

Narodna čitalnica v Celju priredi kakor po navadi dne 31. decembra 1901 Silvestrov večer z jako raznovrstnim zanimivim vspeedom. — Dne 19. januarja 1902 pa priredi pesni venček. — Vabila k temu poslednjemu se bodo razposlala takoj začetkom prosinca. Z ozirom na to, da je Silvestrov večer domač obiteljski večer, imajo k taistemu pristop le društveni člani ter člani »Celjskega Sokola«, »Celjskega pevskega društva« in »Delavskega podpornega društva«. Vsakdo drugi, ki hoče kot gost ali sam priti ali po kakem društveniku vpeljan biti, mora imeti posebno dovoljenje čitalniškega odbora. Toraj brez izkaza, da je ud tega ali onega društva, oziroma brez posebnega povabila, ne more nikdo na društveni večer. Zbok stroge kontrole, da se ne vtihotapi kak nepoklican gost, bodo reditelji iz vseh društev.

Odbor.

Čitalnica v Brežicah vprizori v nedeljo, dne 15. decembra t. l. v dvorani Narodnega doma v Brežicah igro Martin Smola, burka v treh dejanjih. — Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob polu 8. uri.

Cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za Spodnji Štajer boče zborovalo dne 22. decembra t. l. na Glincah, občina Slivnica, v prostorih g. Robert Graselli-ja in sicer popoldne ob 4. uri.

Bralno društvo „Edinost“ v Središču je v seji dne 4. t. m. sklenilo dr. Mir. Ploju izročiti prošnjo na državni zbor za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani. — Društvo lepo vpečuje. Knjižnica narašča. Zavedni možje in fanti si knjige izposojujejo in z veseljem berejo. — Občni zbor priredi društvo dne 5. januarja 1902 z navadnim vspeedom.

Bralno društvo pri Sv. Marku niže Ptuja priredi dne 26. grudna t. l., na dan sv. Štefana, popoldne po večernicah v soli letno glavno zborovanje s sledečim vspeedom: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo in knjižničarjevo. 3. Poročilo bla-

gajnikovo. 4. Vpiso vanje udov in vplačevanje udnine. 5. Volitev novega odbora. 6. Posvetovanje glede naročitve časnikov in knjig. 7. Predlogi.

Cerkvene zadeve.

Cerkveno in židovsko premoženje. Prav primerno za sedanjí čas navaja list »Steyr. Ztg.« sledeče podatke o cerkvenem in židovskem premoženju. Žid Jonas Königs-warter je prišel l. 1852 na Dunaj in je imel premoženja do 42.000 gl. L. 1894 so pokopali njegovega sina, ki je med tem baron postal, in zapustil nič manj nego 100 milijonov gl. Žid Reitzer od dunajskega tramvaja je prišel na Dunaj l. 1860 iz Kolomeje, danes ima nad 200 milijonov gl. — Žid David Gutman, je svoj čas prodajal vžigalice po raznih dunajskih kavarnah, danes ima nad 100 milijonov premoženja. — Ti trije židje so torej v 50 letih pridobili več premoženja, kakor ga ima vsa katoliška cerkev. In vendar se še ni do sedaj nikdo izmed slovenskih ali neslovenskih liberalnih poslancev pritožil zoper žide, kojih premoženje znaša približno 3800 milijonov.

Katoličanstvo v ameriških zjed-njenih državah vrlo napreduje. Pred 120 leti je bilo ondi od 30 do 40 tisoč katolikov z enim samim škofom. Danes nahajamo tu 18 nadškofov, 80 škofov, 13 opatov, veliko število moških in ženskih samostanov. Vseh katoličanov pa je po najnovejšem šte-tju 10 milijonov. Po pravici pravi nek ameriški list: »Zedinjene države so domovina sv. cerkve.« Najimunitnejši protestantje pristopajo v našo cerkev. Isti list poroča o razmerju nekatoliških listov do naše cerkve. Mej drugim pravi: »Nekatoliški listi pišejo vsikdar trezno in dostojno o katoliški cerkvi in njenih napravah. O lažeh in obrekovanju, kakoršno nahajamo skoro v vsakem liberalnem listu po Avstriji, ni govora. Katoliškega duhovnika vsi krivoverci spoštujejo.« — In pri nas? Ni ga dne, da bi se v liberalnih in nemškutarskih listih ne napadel ta ali oni duhovnik na najpodlejši način, kakoršnega so zmožni le tisti, ki so po raznih »špek-kamrah« ričet jedli.

Gospodarske stvari.

Podraženje kave. Na vseh evropskih velikih tržiščih za kavo napovedalo se je podraženje iste, in to vsled vestij iz Brazilije, kjer traja suša ter je pričakovati slabe žetve. V Novem Jorku podražila se je kava takoj za deset odstotkov. Ne ve se, bode li to zvišanje cen ostalo trajno, ker je lahko mo-goče, da nakratni dež na kavine poljane obrne vse te borzne špekulacije. Sedaj cenijo žetev na 4 1/2 milijonov vreč. Santos-kava je bila početkom minulega meseca 28 1/2 mark za vrečo od 50 klg. Sedaj pa se ceni na 37 1/2. 1. t. m. nahajalo se je v evropskih skladiščih 242.200 klg. te kave.

Varstvo vinom. G. poslanec Žičkar je vložil v državni zbornici naslednjo spomenico na državno zbornico:

Visoka zbornica! Žalostni položaj štajerskega vinarstva, katerega je povzročila trtna uš, italijanska in ogerska konkurenca, nas sili, da se zlasti sedaj, ko se imajo ponoviti carinske pogodbe, obrnemo na visoko zbor-nico in navedemo one pogoje štajerskega vinarstva, kateri, ako se jim ne ugodí, naše vinarstvo, ta najimunitnejši in od nekdanj naj-zdatnejši pridelek naše zemlje, prej ali slej gotovo ugonobijo.

1. Zahtevamo zvišanje carine na itali-jansko grozdje in vino, najmanj na 40 K, kakor je to bilo, predno se je uvedla vinska carinska klavzula.

2. Glede na nizke vinske cene na Fran-coskem, kjer se vsled bogate trgatve dobra vina 1 ht. po 4 do 5 frankov prodajajo, ugo-varjamo proti vsakemu znižanju sedanje ca-rine na uvažanje francoskih vin.

3. Ogromno uvažanje ogerskih umetnih in naravnih vin, grozdja in drozge, katero bode gotovo od leta do leta bolj napredovalo, se ima preprečiti s tem, da se strogo izvršuje zakon glede živilskih sredstev, in da se uvede primerna carina na uvažanje. Odločno ugovarjamo proti sedanjemu stanju, da je za avstrijske gospodarske pridelke ogerska meja zaprta, dočim se uvažanje ogerskih gospo-darskih pridelkov na meji sploh ne nadzoruje.

4. Zahtevamo, da se uvede zakon, po katerem bo velevinotržec in tisti, ki vino v malem prodaja, primoran pri prodaji vina,

s katerim trži, imenovati kraj, kjer se je do-tično vino pridelalo v smislu predloženega postavnega načrta.

5. Slednjič zahtevamo, da se prenovljenje po trtni uši ugonobljenih vinogradov kolikor mogoče pospešuje po neobrestovanem poso-jilu, in da se ona društva, ki so si postavila namen vinarstvo pospeševati, krepko denarno podpirajo.

Od g. Leop. Sorko v Zavrču predlagani načrt zakona ima sledeče besedilo:

§ 1. Vina pod drugim imenom, kakor pod imenom kraja, v katerem se je pridelalo, prodajati ali točiti je prepovedano.

§ 2. Vina jednega kraja, ki se mešajo z vinom drugega kraja se smejo le pod znamko: mešanec in pod resničnim imenom kraja, kjer se je pridelalo, prodajati oziroma točiti.

§ 3. Vina, ki se prodajajo ali točijo pod imenom neke trsne vrste, morajo biti v res-nici od označene trsne vrste. Če se potem tako vino zmeša z drugim, se ima to označiti.

§ 4. V slučajih § 2. in 3. se ima pri poznamenovanju vina-mešanca zmerom ime onega vina na prvo mesto postaviti, ki ima v mešanecu večino; ob enem se ima izraziti, v kakšnem sorazmerju so med seboj na tak način mešana vina.

§ 5. Trgovci z vinom, živili itd., pa tudi gostilničarji so dolžni imeti natančne izkaze, v katerih mora biti označen kraj, kjer se je vino pridelalo z resničnim poznamenovanjem vrste vina.

§ 6. Nadzorovanje nad vinskim prometom izvršuje država po svojih uradnikih s pomočjo v to vrsto spadajočih strokovnjakov.

§ 7. Zakonske določbe proti istim, ki bi se pregrešili zoper navedene točke itd.

Ta peticija se je na predlog g. Sadnika, J. Leskošegga in Perka nekoliko spremenila, načrt zakona pa nespremenjen po dolgi de-bati enoglasno sprejel.

Loterijske številke.

Gradec	7. dec. 1901.	64, 78, 32, 66, 44
Dunaj	> > >	72 66, 16, 53. 2

Foullard-svila 65 kr. do 3 gl. 35 kr. meter za bluze in celo obleko, kakor tudi Hennebergova svila črna, bela in barvana od 65 kr. do 14 gl. 65 kr. m. Pošilja se vsakemu poštnine in carine prosto na dom Vzorec obratno Pisemska poštnina v Švico je podvojena. G. Henneberg, tovarna z svilo (c. kr. dvorni zaletatelj) Zürich. 37 17-4

Vsaka beseda stane 2 v.	MALA OZNANILA	Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanja objava 45 v.		Večkr. objava po dogovoru.
Vsaka beseda stane 2 vin.		

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanih na upravnistvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Slivovko, jamčeno, naravnočisto, v vsaki količini, katero v izvrstnosti in konkurenčni ceni nobena trdka ne prekosi, prodaja več let obstoječa in po širokem znana »Zganjarija Lesjak« v Brezovcu, pošta Rogatec (Rohitsch). 574 5-2

Dober harmonij z močnim glasom se proda po ceni ali zamenja za glasovir, ki je še za rabo. Če je glasovir več vreden, se doplača. Več se izve pri Karolu Šavprl v Polički vasi župnije Jarenina. 573 3-2

Posestvo, okoli 6 oralov, ki obstoji iz dveh hiš, gospodarskega poslopja, dveh njiv, gozda, travnika in sadonosnika, se proda. Oddaljeno je 5 minut od cerkve. Kupec naj se oglasi: Vumpah št. 12 pri Vurbergu. 585 3-1

Hiša z več sobami, kletjo, z vrtno in hlevom je takoj naprodaj v lepem kraju ob veliki cesti in pri podružni cerkvi, četrt ure od velikega trga na Spodnjem Štajerskem, po zelo nizki ceni in na ob-roke. V hiši je že bila prodajalnica in gostilna z dobrim obiskom. Pripravna je tudi za kaknega rokodelca ali penzionista. Naslov pove upravnistvo. 588 3-1

Prodajalniška oprava: miza, štalaže, vaga in vse reči, ki se v štacuni rabijo, se prodajo po prav nizki ceni. Oglasila pod naslovom: H. K. poste restantne Radgona. 592 3-1

Proste službe.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Po-nudbe pod »1.70 Gradec, poste restantne.« 222

Trgovski učenec iz poštene hiše se sprejme. Hrano in stanovanje dobi pri gospodu. Iz dežele imajo prednost. Kje pove upravnistvo. 575 3-2

Orgljavac in cerkovnik, mlad, neoženjen, z dobrimi spričevali, želi službe. Naslov pri upravnistvu. 584 2-1

Hlapec se sprejme pri župniku v Kamci pri Mariboru. 587 2-1

Služba organista in cerkov-nika se takoj odda pri župnijski cerkvi Matere božje v Širjah nad Zidanim mostom. Želi se, da bi bil prositelj kak rokodelc. — Cerkevno predstojništvo v Širjah. — Gmeiner, župnik. 600 2-1

Sprejme se

trgovski pomočnik

v prodajalnico z mešanim blagom pri Jakobu Dereani-ju v Žu-žemberku (Kranjsko). Isti mora biti dober prodajalec manufakturnega blaga in ne mlajši kakor 22 let. Plača po dogovoru. 576 3-2

Izjava.

Podpisani izjavlja s tem, da ni plačnik dolgov, katere napravlja po nepotrebnem njegov sin Henrik Schmidt.

Pilstanj, 8. grud. 1901.

Julij Schmidt,

599 1-1 trgovec.

Glavni zastop banke „Slavije“ v Celju

je zdaj v ● kovaški ulici (Schmiedgasse) št. 5. ● v hiši strugarja Stadlerja, za hišo klobučarja Kiba, zraven hiše nekdanjega živinozdravnika Volovškega, v po-prej Kurovi hiši, blizo nove železninske trgovine gospoda Petra Majdiča. 582 3-1

Ivan Likar, glavni zastop. banke „Slavije“.

Novo!

Molitvenik Sveto opravilo.

Za mladino in tudi za odrasle.

Spisal

Jožef Čede, kapelan.

Cena 70 vin, po pošti 10 vin. več.

— Priporoča — tiskarna sv. Cirila.

Novo!

Išče se špan,

vešč slovenščine (ozir. hrvaščine) in nemščine, dobro izvežban v službi. Lahko oženjen, a malo otrok. Ponudbe na oskrbnistvo graščine grofa I. Draškovića u Bisagu. — Pošta: Breznica, Hrvatsko. 583 3-1